

KURJER LWOWSKI

Redakcja, al. Mochnackiego l. 48 tel 253-79
 Administracja al. Mochnackiego l. 48 292-46
 Wydział ogłoszeń, Prasomercato, al. Zi-
 merowicza l. 10 246-34
 Drukarnia al. Mochnackiego l. 48 292-46

Wychodzi codziennie rano

PRENUMERATA:
 z dostawą do domu we Lwowie i na prowincji zł. 4.50
 zagranicą 7.50
 bez dostawy t. j. przy odbiorze w kantorze. 4.—
 Należność za każdorazową zmianę adresu wynosi 0.50

Cena egz. 15 gr.

Sekretariat redakcji przyjmuje strony od 12-13 i 17-18. Nadesłanych rękopisów nie zwraca się.

P.K.O. 153.795

Rok VIII.

Lwów, wtorek 3 września 1935 r.

Nr. 243 A

Z. S.

Anonimowy konkurent

W przededniu sesji Rady Ligi Narodów, która jutro w dniu 4 września zbierze się nad Lemanem, w sprawie abisyńskiej, wybuchła bomba. Z Addis Abeby nadeszły depesze, że władca Abisynji udzielił olbrzymiej koncesji na eksploatację wielkiej części obszaru swego państwa na przeciąg lat siedemdziesięciu pięciu.

Koncesja została udzielona towarzystwu pod nazwą „African Corporation”, w imieniu którego działał niejaki Ricket, obywatel angielski. Konsorcjum jest zarejestrowane w jednym ze stanów Ameryki Północnej, czyli narodowość trustu — o ile o narodowości kapitału można w tym wypadku mówić — mogłaby być określona jako amerykańska. Trust pozostaje ma formalnie charakter prywatny, co podkreśliła interwencja rządu angielskiego, który polecił swemu przedstawicielowi w stolicy Abisynji zakomunikować cesarzowi, że udzielenie koncesji znajduje się w kolizji z traktatem zawartym w r. 1906. Minister spraw zagranicznych Stanów Zjedn. Hull złożył ze swojej strony również oświadczenie, z którego należy wnosić, iż rząd amerykański nie przyznaje się do inicjatywy afrykańskiego trustu i nie życzy sobie, aby transakcja była wpisana na jego rachunek.

Pomimo tych wszystkich oświadczeń, sprawa jest publicznej, nie prywatnej, natury. Charakter jej zaś specyficzny polega na anonimowości oraz na braku czynnika odpowiedzialności po stronie jednego z kontrahentów.

Jasne jest tylko to, że zawarta w Addis Abebie umowa godzi nie tylko w obecne zamiary Włoch, ale nawet w uprawnienia tego państwa, zastrzeżone mu w traktacie z r. 1906. Traktat ów bowiem przyznawał Włochom, jako sferę wpływów te właśnie tereny, które stały się przedmiotem koncesji oddanej „African Corporation”. Równie jasne jest, że Abisynja chce zapomocą tej koncesji kupić sobie możnych opiekunów i obrońców przed jawną i polityczną ekspansją Włoch.

Mussolini oświadczył przed kilku dniami, że w każdym wypadku interesy i prawa Wielkiej Brytanji w Abisynji będą uszanowane. Czyżby koncesja udzielona przez Negusa w ostatniej chwili miała być tem nowym uprawnieniem, które nie może być naruszone?

Ktokolwiek kryje się za panem Ricket, obywatelem angielskim, oraz za „African Corporation”, spółką amerykańską, czy są to kapitały Nowego Jorku, Londynu, czy Tokio, charakter tej kontrofensywy anonimowych, międzynarodowych finansów dowodzi, iż państwa nie zamierzają angażować się przeciw Włochom oficjalnie, ale natomiast nie rezygnują z roli pośredniej i rywalizacji zamaskowanej.

Transakcja ta dowodzi jeszcze jednego. Oto wynika z niej jasno, że rzeckomi obrońcy Abisynji przed Rzymem zamierzają jej bronić nie w tym celu, by zachowała samodzielność, lecz, aby samemu zawładnąć jej bogactwami.

Spory wśród rzekomych kandydatów „świata pracy” Walka między Moraczewskim i Jaworowskim

WARSZAWA 2. 9. (tel. wł. K.) Antagonizm panujący między przywódcami dwóch ugrupowań robotniczych Moraczewskim i Jaworowskim uewnętrznia się teraz silnie szczególnie wobec zbliżających się wyborów.

Kandydujący w Warszawie b. poseł Pączek należy obecnie do grupy Moraczewskiego i uprawia ożywioną agitację rozsiewając między wyborców swój obszerny życiorys, w którym podkreśla swoje zasługi i prace.

Grupa Jaworowskiego tj. PPS. dawna Frakcja Rewolucyjna niezadowolona z nowej ordynacji postanowiła nie wziąć udziału w wyborach, dlatego

obecnie jeszcze silniej zwalcza Moraczewskiego i towarzyszy, którzy choć dawniej wystąpili przeciw projektowi ordynacji, teraz ustosunkowali się jednak pozytywnie do wyborów.

Jak słychać, walka ta zaostrzyła się do tego stopnia, że Jaworowski chce za-

lecić swoim zwolennikom głosowanie w okręgach, gdzie kandydują ludzie Moraczewskiego na innych kandydatów, aby w ten sposób osłabić pozycję kandydatów Z. Z. Z.

Posunięcie to nie zaważy jednak wiele na wynikach wyborów, gdyż grupa Jaworowskiego składa się tylko z małej ilości niedobitków. W każdym jednak razie ta walka dwóch przywódców konku-

rujących ze sobą grup socjalistycznych jest charakterystyczna i podkreśla jeszcze bardziej rozkład panujący na lewicy.

NARESZCIE...

WARSZAWA 2. 9. (tel. wł. K.) Lis-Błoński, który kandydował w okręgu lubelskim, obecnie zrzekł się kandydatury i nazwisko jego nie figuruje na plakatach wyborców.

Mowa kanclerza Schuschnigga Austria wyprasza sobie uwagi M. Ententy

WIENIEN 2. 9. (PAT) Kanclerz Schuschnigga wygłosił wczoraj na uroczystości promocji wychowalców szkoły wojskowej Marii Teresy w Wiener Neustadt dłuższe przemówienie, które komentowane jest jako bezpośrednia odpowiedź na komunikat konferencji Małej Ententy w Biedy w kwestji Habsburskiej.

Podkreśliwszy, że armja austriacka jest narzędziem pokoju, kanclerz oświadczył, iż byłoby rzeczą pożyteczną, by dyskusje, dotyczące zagadnień politycznych jakiegokolwiek kraju, ograniczyły się tylko do terytorjum tego kraju. Zagadnienia wewnętrzne mogą osiągnąć znaczenie tylko wtedy, gdy są na porządku dziennym w kraju, którego dotyczą. Omawiając stale zewnątrz sprawy wewnętrzne jakiegokolwiek kraju, sprawy, które zresztą nie są przedmiotem dyskusji w tym własnie kraju, można tylko wywołać nadmierną nerwowość i niepokój. Zbędnie jest wogóle powtarzać — zakończył kanclerz — że Austria ma świadomość swej odpowiedzialności pod każdym względem.

Ziemia z Ogrojca na kopiec Marsz. Piłsudskiego

JEROZOLIMA 2. 9. (PAT) W obecności konsula generalnego Rzplitej dr. Kurnikowskiego, pracowników konsultatu i przedstawicieli kolonii polskiej dokonano

zbiórki ziemi z Ogrojca Getsemane, przeznaczonej na kopiec Marszałka Piłsudskiego, przyczem przeor O. O. Franciszkanów ofiarował kilka gałązek z drzewa oliwnego pod kierunkiem Chrystusa się modlił przed pojmaniem.

Ziemię tę w specjalnej szkatułce z drzewa oliwnego, wysłano do kraju.

„Czasy są anormalne” wobec tego Sen. Borah zostanie leaderem republikanów

NOWY JORK, 2. 9. (PAT). Prasa amerykańska donosi, że senator Borah,

którego nazwisko coraz częściej wymieniane jest jako kandydata na lidera stronnictwa republikańskiego, nie dał dotąd żadnej odpowiedzi co do tego, czy przyjąłby nominację. Senator, jak donoszą z Waszyngtonu, studjuje obecnie konjunkturę polityczną. Jeżeli przekona się, że kandydatura jego jest w istocie popularną, to wystąpi wówczas z odpowiednią enuncjacją i rozpocznie kampanję polityczną. Borah w normalnych czasach miałby mało szans na nominację. Dziś jednak czasy są anormalne, a republikanie zdają sobie sprawę, że żaden z ich ultra - konserwatywnych liderów nie może liczyć na poparcie mas. Nie jest zatem wykluczone, że stanie się rzecz nieprawdopodobna i że republikanie w rozpaczliwym wysiłku zgodzą się na nominację senatora Boraha, którego kandydatura byłaby popularna. (Sen. Borah znany jest u nas dobrze z kilku nieprzychylnych wystąpień przeciw Polsce.)

Msza papieska za królowę Belgji

CITTA DEL VATICANO, 2. 9. (PAT). Ojciec święty postanowił odprawić uroczyste nabożeństwo żałobne za spokój duszy królowej Astrid w oktawę jej zgonu — dnia 5 bm. Jest to wielki wyjątek, bowiem żałobna Msza św. papieska bywa odprawiana jedynie po panujących monarchach. Jedynym precedensem było nabożeństwo po zgonie cesarzowej austriackiej w r. 1896.

BRUKSELA, 2. 9. (PAT). Zawiązał się komitet budowy pomnika królo-

wej Astrid w miejscu jej tragicznego zgonu. Uczyniono już odpowiednie kroki wobec władz szwajcarskich w celu nabycia terenu, na którym będzie wzniesiony pomnik.

BRUKSELA, 2. 9. (PAT). Jak się okazuje, król Leopold III. złamał wskutek katastrofy żebro, które według opinii lekarzy zrośnie się bez operacji.

PRENUMERATĘ „KURJERA” rozpocząć można każdego dnia. Wystarczy zawiadomić nasz kantor przy ul. Zimorowicza 10 telefon 246-34.

Różnica polega tylko na tem, że podczas gdy Mussolini prowadzi akcję otwarcie i bierze za nią pełną odpowiedzialność, anonimowy konkurent działa w ukryciu i boi się uchylić maski.

Trudno też przewidzieć, co lepsze,

względnie gorsze dla szczepów abisyńskich: władanie Rzymu, czy też eksploatacja przez anonimową spółkę kapitalistyczną?

Należy wątpić, czy Negus zrobił trafny wybór i nie przepłacił ceny.

WSZYSTKIE
 KSIĄŻKI SZKOLNE
 W KSIĘGARNI
 GUBRYNOWICZ I SYN
 LWÓW, Pl. Katedralny.
 Zlecenia z prowincji załatwia się
 odwrotną pocztą 1163

Negus otrzyma milion dolarów zaliczki Broń i amunicja za naftę

LONDYN 2. 9. (PAT) Agencja Reutera donosi z Addis Abeby, że otoczenie Negusa oświadcza odnośnie koncesji naftowej, iż została ona udzielona konsorcjum amerykańskiemu związanemu z rękoma z towarzystwem „Standard Oil of New Jersey”.

Strona abisyńska sądzi, że koncesja jest dla Abisynji podwójnie korzystna. Primo konsorcjum wpłaca niezwłocznie rządowi abisyńskiemu zaliczkę w sumie milion dolarów, secundo w razie wtargnięcia Włochów — nie będą oni mogli eksploatować źródeł naftowych, znajdujących się w granicach koncesji. Zadatkę będzie oczywiście użyty na zakup broni i amunicji. Rokowania o dostawę materiału wojennego już są w toku.

LONDYN, 2. 9. (PAT). Dotychczas nie nadeszło żadne sprawozdanie o rezultacie rozmowy posła brytyjskiego w Addis - Abebie z cesarzem Abisynji. Ricket był w Addis - Abebie pomiędzy 23 a 30 sierpnia. Nie pozostawał on jednak w kontakcie z żadnym z poselstw. Reuter dowiadyuje się, iż Ricket bawił w Addis - Abebie rzekomo w celu załatwienia sprawy ofiarowania samolotu sanitarnego dla Czerwonego Krzyża przez koptów egipskich. Miał on otrzymać list polecający od pa-

trarchy koptyjskiego do cesarza Abisynji.

Doradca finansowy przy rządzie abisyńskim, Amerykanin Colson podpisał kontrakt w charakterze świadka, ponieważ tekst układu był zredagowany w języku angielskim. Koniecznym było ustalenie ścisłości i zgodności tego tekstu z tekstem abisyńskim, ponieważ żaden z Abisyńczyków, obecnych przy podpisywaniu umowy nie znał języka angielskiego.

LONDYN, 2. 9. (PAT). Według informacji agencji Reutera, poseł brytyjski w Addis - Abebie oświadczył, że kontrakt dotyczący koncesji naftowej został zawarty wyłącznie pomiędzy rządem abisyńskim a towarzystwem amerykańskim. Niema w nim żadnej

wzmianki o udziale kapitałów angielskich.

Rząd brytyjski informuje się bardzo dokładnie, by zapewnić się, iż w sprawie koncesji nie jest wmięszany kapitał brytyjski.

LONDYN 2. 9. (PAT) Poseł włoski w Addis Abebie hr. Vinci udał się dziś zrana do ministerstwa spraw zagranicznych. Hr. Vinci oświadczył korespondentowi Reutera, że

nie otrzymał z Rzymu żadnych instrukcji w sprawie protestu przeciwko udzieleniu przez rząd abisyński koncesji naftowych. Panuje opinia że granice terytorjalne koncesji wywarły wielkie wrażenie we Włoszech, gdzie sądzą, że granice te posiadają znaczenie strategiczne i nie pokrywają się z granicami złóż mineralnych.

Państwa północne przeciw Włochom

Koło zwolenników sankcji powiększa się

HELSINKI, 2. 9. (PAT). Min. Hackzell powróciwszy z konferencji ministrów spraw zagranicznych państw północnych w Oslo, oświadczył przez radio, że rząd Finlandji i społeczeństwo fińskie witają z największym zadowoleniem realizację zjazdu w Oslo.

HELSINKI, 2. 9. (PAT). Po powrocie do Helsinki, min. Hackzell udzielił fińskiej agencji telegraficznej następującego oświadczenia: „Podczas konferencji w Oslo, najważniejszym punktem obrad było zagadnienie konfliktu abisyńskiego, co do którego pań-

stwa północne zajmą stanowisko zgodne z paktem Ligi Narodów. Państwa te popierać będą każdą akcję zmierzającą do obrony prawa. Ministrowie spraw zagranicznych 4-ech państw północnych doszli zarówno w tej, jak i w innych sprawach do zupełnego uzgodnienia poglądów.”

HELSINKI, 2. 9. (PAT). „Norges handels og sjoforstinende” pisze w związku z konferencją w Oslo, że państwa północne przyłączą się do grupy państw, będących zwolennikami sankcji.

KOMUNIKAT Do P. T. Wojskowych i Funkcyj. Korpusu Policji Państwowej.

Nie wyrzucajcie starych guzików!
PODCZAS TARGÓW WSCHODNICH w PAWILONIE CENTRALNYM srebrnymi i odnawiamy stare guziki po bajecznie niskich cenach - dla udowodnienia trwałego nowego polerowania

„GALWANOPLETER“

Lwów, Kopernika 14

Na rzecz LOPPU deklarujemy 30 proc. należności za wykonaną robotę. 1192

Incydent na przyjęciu u Wysokiego Komisarza

Hitlerowcy obrazili się na min. Lestera

BERLIN, 2. 9. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Gdańska: Na przyjęciu, jakie wydał wczoraj wieczorem Wysoki Komisarz Ligi Narodów z okazji pobytu w Gdańsku pan-

cernika niemieckiego „Admiral Scheer“ zaszedł przykry incydent. Na początku przyjęcia okazało się, że

Wysoki Komisarz Lester zaprosił m. in. usuniętego wśród dających wiele do myślenia okoliczności, byłego prezydenta senatu dr. Rauschinga, jak również różnych marxistów i innych przedstawicieli opozycji gdańskiej. Prezydent senatu dr. Greiser opuścił w związku z tem natychmiast wraz z szeregiem osób, mieszkanie Wysokiego Komisarza, a komendant pancernika „Admiral Scheer“ pożegnał się wkrótce potem i opuścił ze swymi oficerami dom p. Lestera.

Echa katastrofy sow. okrętu naftowego

Śmierć za nieratowanie tonących

BERLIN, 2. 9. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Moskwy, że w Baku

skazano na śmierć przez rozstrzelanie kapitana okrętu „Sowiet”, który w czerwcu b. r. zderzył się na Morzu Kaspijskim z okrętem naftowym „Sowieckij Azerbejdżan”.

Wskutek zderzenia nastąpił wybuch, poczem „Sowieckij Azerbejdżan” zatonął wraz z kilkudziesięcioma ludźmi załogi, z której zdołało się uratować jedynie dwóch marynarzy. Kapitan „Sowietu” został skazany za spowodowanie katastrofy, oraz

za pozostawienie tonących bez ratunku, bowiem natychmiast po zderzeniu odплыł, pragnąc uniknąć odpowiedzialności.

41 osób rannych w Berlinie

BERLIN, 2. 9. (PAT). Wczoraj w Berlinie wydarzyły się dwie wielkie katastrofy autobusowe. — Mianowicie jedna na przedmieściu Berlina w Spandawie, gdzie zderzyły się dwa autobusy, poczem 13 osób zostało rannych, z tego 4 ciężko. — Równocześnie w północnej dzielnicy Berlina wpadł autobus na tramwaj, wskutek czego 18 osób zostało rannych, w tem 5 ciężko.

Przed zmianą gabinetu litewskiego

KOWNO, 2. 9. (PAT). Jak podaje prasa, przedstawiciele partji opozycyjnych w osobach honorowego prezesa laudyników b. prezydenta Griniusa, prezydenta chadecji dr. Bitrasa oraz znanego działacza adwokata Stipitisa, udali się do prezydenta Smetony, celem interwenjowania w sprawie ostatnich posunięć rządu w zakresie polityki wewnętrznej.

Delegacja skierowana została do premiera Tubelisa, z którym odbyła 2 i pół godzinna konferencja. W dalszym ciągu utrzymuje się tu wersja o mającej nastąpić zmianie gabinetu.

Autonomiści słowaccy nadal w opozycji

BRATISLAWA, 2. 9. (PAT). Odbyło się tu, pod przewodnictwem ks. Hiński posiedzenie prezydium słowackiego Stronnictwa Ludowego. Przedmiotem obrad była kwestja taktyki stronnictwa wobec rządu oraz bieżących zagadnień politycznych. Uchwalono, że stronnictwo pozostanie nadal w opozycji i odrzuci kategorię wszelkie propozycje wzięcia udziału w rządzie. Poza to uchwalono zaostrzenie kampanji przeciwko rządowi i centralistom oraz rozwinięcie energicznej propagandy autonomistycznej.

Salwa do tłumu

BIAŁOGRÓD, 2. 9. (PAT). W miejscowości Mała Nedela w okręgu Liutomer, zwołane zostało zebranie publiczne pomimo zakazu policji. Zebrało się około 4 tys. osób. Na wezwanie policji tłum nie rozprószył się, lecz obrzucił przedstawicieli władzy kamieniami. Dano nawet kilka strzałów do zandarmów, którzy we własnej obronie dali sobie w powietrze. Gdy jednak to nie poskutkowało i tłum w dalszym ciągu napierał, zandarmi byli zmuszeni do dania strzałów w tłum. — Jedna osoba została zabita, a 3 są ranne (Avala).

Terorysta jugosłowiański, aresztowany w Paryżu

PARYŻ, 2. 9. (PAT). „Le Petit Parisien“ donosi z Mulhouse o aresztowaniu tam terrorysty Buđai Colomana, sprawcy licznych zamachów politycznych. Niedawno strzelał on we Wiedniu do pewnej osobistości politycznej, a kilka lat temu wybił szybę w siedzibie Ligi Narodów. Jak przypuszczają, obecność jego w Mulhouse pozostawała w związku z podróżą premiera jugosłowiańskiego Stojadinowicza, który w drodze do Paryża przejeżdżał przez Mulhouse.

CZYTELNICY!

Żądajcie „Kurjera Lwowskiego“ we wszystkich kawiarniach, restauracjach, kioskach i na dworcach kolejowych!

Atak gazowy na Łódź

WARSZAWA 2. 9. (tel. wł. S.) W okresie między 6 a 9-tym września odbyła się w Łodzi ćwiczenia przeciwlotnicze i przeciwgazowe. Celem zapewnienia lepszego przebiegu ćwiczeń zostały wydane przez zarząd miasta Łodzi odpowiednie wskazówki i instrukcje.

—0—

Daj grosz na LOPP.

Kto wygrał?

WARSZAWA, 2. 9. (Tel. wł. S.). Dzisiaj o godz. 10 rano odbyło się w Ministerstwie Skarbu losowanie 4-procentowej premijowej pożyczki dolarowej. Wylosowano ogółem 100 premij na ogólną sumę 75.000 dolr. Główne wygrane padły:

45.000 dol. na nr. 1101217.

8.000 dol. na nr. 1166269 (Padła na dolarówkę zakupioną na raty w Domu Bankowym Schütz i Chajes, Lwów).

3.000 dol. na nr. 1081898.

2.000 dol. na nr. 1376369 1352134.

1.000 dol. na nr. 437552 857103 75709 1348373 1224569.

Pozatem wylosowano 10 wygranych po 500 i 80 po 100 dol.

Kronika telegraficzna

Bratislava. Odbył się tu proces przeciwko redaktorowi naczelnemu „Slovaka“ posłowi Karolowi Sidorowi. Po kilkugodzinnej rozprawie poseł Sidor skazany został na 3 tygodnie aresztu bez zawieszania.

Norymberga W niedzielę wieczorem na stacji Ansbach manewrująca lokomotywa zderzyła się z parowcem nadjeżdżającego pociągu pospiesznego Monachjum — Hamburg. Maszynista lokomotywy manewrującej i dwóch podróżnych odnieśli ciężkie rany, a szereg osób — lżejsze.

Tokio. Ulewnie deszcze spadły ponownie na miasto Osake, przyczem zalanych zostało przeszło 30 tysięcy domów.

Moskwa Na życzenie rodziców i przy jaciół Henri Barbusse'a, zwłoki jego przewieziono będą dnia 2 bm. do Paryża, gdzie zostaną pochowane.

Szanghaj Biuro pomocy powodziom komunikuje urzędowo, że wysokość szkód wyrządzonych przez powódź w prowincjach Honan, Hopei, i Szantung, przekracza 500 milionów dolarów.

Londyn Według „Daily Telegraph“ min. Eden w drodze do Genewy zatrzyma się w Aix les Bains, aby omówić z premierem Baldwinem sprawy związane z sesją rady Ligi.

Capetown Robotnicy portowi odmówili ładowania na parowiec włoski „Sabbia“ mięsa mrożonego dla armji włoskiej, oświadczając, iż nie chcą przyczynić się do akcji, mogącej ułatwić wojnę. Decyzja ta powzięta została na zebraniu związku robotników portowych.

Londyn Otrzymało tu wiadomość o śmierci admirała Reginalda Custance, au tora licznych dzieł o zagadnieniach morskich. Uważany on był za jednego z największych strategów morskich.

Białogród. Książę Kentu i księżna Maryna wyjechali z Bohinje, gdzie byli gośćmi księcia regenta Pawła, do Londynu.

Polska w obliczu dwu machin wojennych Niemcy i Sowiety pochłonęły wszystkie kapitały świata

Posiadamy w Polsce wszystko: ręce robocze, surowce, technikę, zdolności produkcyjne, brak nam tylko kapitałów. Jest to opinia, którą często się słyszy.

Warto temu zagadnieniu przyjrzeć się bliżej:

Istotnie kraje dzielą się na takie, które eksportują kapitały i na takie, które są dłużnikami.

Jeśli z krajów wierzycielskich pominiemy kraje mniejsze, takie jak Belgja, Holandia, Szwajcaria, Szwecja, które nie wchodzi w grę, gdy rzecz idzie o większe operacje kapitałowe, to wyróżnić należy trzy z nich: Anglię, Francję i Stany Zjednoczone.

Jednak dla przejrzystości obrazu, który chcemy narysować, również należy do rozważań wciągnąć Niemcy, zasługujące na to z dwóch względów: jednego pozytywnego, że przed wojną były wielkim krajem wierzycielskim, a drugiego negatywnego na wielką skalę, tego mianowicie, że są dziś największym krajem dłużniczym.

Otóż, gdyby zestawić wszystkie przedwojenne i bieżące portfele należności (+) i długów (-) zagranicznych wymienionych czterech państw, to otrzymuje się następującą tabelkę (w miliardach obecnych złotych):

	Przed wojną	Teraz
Anglja	+ 163	+ 149
Francja	+ 79	+ 42
Niemcy	+ 67	- 52
Stany Zjedn.	- 26	+ 136

W zestawieniu tem uderza przede wszystkim, że

Stany Zjednoczone, które przed wojną były krajem dłużniczym, dziś są obok Anglii największym krajem wierzycielskim, posiadając zagranicznych walorów tak prywatnych jak i państwowych na 136 miliardów złotych.

Niemcy znów przeciwnie, z kraju wierzycielskiego stały się krajem dłużniczym.

Jednak nie należy sądzić, że ich położenie przez to stało się wybitnie ujemne.

Trzeba bowiem ich przedwojenne należności i ich obecne długi traktować jako zupełnie odrębne kwestje. Swą pozycję kraju wierzycielskiego straciły w następstwie przegranej wojny i to jest ich minus. Natomiast długi potrafiły ich porobić po wojnie, wyciągając głównie ze Stanów Zjednoczonych kapitały i ekwipując znakomicie swój przemysł. Dziś tych długów nie płacą, a zaopatrzenie techniczne pozostało i to jest ich plus.

To jest bodaj najważniejsze zagadnienie powojennego ruchu kapitałów, gdyż

oprócz gospodarczych, pociągnęło za sobą doniosłe skutki polityczne.

Zanim jednak nad tą kwestją się zastanowimy, poświęćmy najpierw kilka uwag pozycjom wierzycielskim Anglii, Francji i Stanów Zjednoczonych.

Co do Anglii, to lokuje ona swe kapitały głównie, ściślej, niemal wyłącznie, poza Europą.

Przed wojną posiadane przez nią walory zagraniczne rozdzielały się jak następuje: angielskie kolonie — 47.9 proc., Stany Zjednoczone (papiery kolejowe) — 20.3 proc., inne państwa pozaeuropejskie, głównie państwa Ameryki Łacińskiej 27.1 proc., a na Europę przypadało tylko 4.7 proc.

Dzisiaj stan rzeczy nie uległ większej zmianie. W korzystaniu z kapitałów angielskich, które naogół zachowały się, kolonie angielskie podskoczyły na 51.6 proc., Stany Zjednoczone spadły na 2.3 proc., inne państwa pozaeuropejskie uczestniczą w 34.8 proc., Francja, jak widzimy z tabelki, straciła.

Jednakowoż co do ostatniej cyfry, należy dać objaśnienie. Mianowicie udział zwiększony Europy w korzystaniu z kapitałów angielskich jest tylko pozorny, gdyż położyć go trzeba na karb pożyczek dla Belgii i Niemiec, które przed wojną z kredytów angielskich nie korzystały. Udział ten tłumaczy się uczestnictwem Wielkiej Brytanji w powojennej pożyczce kolejowej dla Belgji oraz w pożyczkach dla Niemiec wynikających z planu Dawes'a i Young'a. Zatem

Anglja nadal nie umieszcza swych kapitałów w Europie, chyba, że chodzi o jakąś doraźną transakcję o charakterze towarowym.

Anglja nadal nie umieszcza swych kapitałów w Europie, chyba, że chodzi o jakąś doraźną transakcję o charakterze towarowym. Przed wojną miała ona ich ulokowanych 67.6 proc. w Europie, a resztę poza Europą. Z lokat pozaeuropejskich na plan pierwszy wysuwały się kolonie

francuskie, co zaś do Europy, to pierwsze miejsce zajmowała Rosja z 20 miliardami złotych dzisiejszych (25.1), a następnie sły Bułgarja i Serbia (13.6), Hiszpanja i Portugalja (8.9), Turcja (7.8), Austrja (7.8).

Jest jasnym, że lokowanie przez Francję kapitałów w krajach wschodniej Europy miało cele polityczne.

Te kapitały Francja straciła, ale dzięki nim była możliwa wojna światowa z takim a nie innym układem i ze zwycięskim epilogiem, który również zapewnił odzyskanie niepodległości Polsce.

Dziś Francja w wyższym stopniu niż przed wojną, finansuje swe kolonie, choć też znaczne pożyczki uzyskuje: Rumunja, Jugosławja, Austrja, Węgry, Turcja, wreszcie minimalnie Polska.

Co do Stanów Zjednoczonych, to choć przed wojną per saldo były

FUTRA DAMSKIE

Gotowe w największym wyborze wszelkie przeróbki wykonuje najtaniej F. J. Lubelscy L w a w. Rutowski 5 tel. 248-76

krajem dłużniczym, jednakowoż już posiadały poważne lokaty w środkowej Ameryce i na Antylach (Kuba), w Kanadzie, na Dalekim Wschodzie.

W rezultacie wojny placą Stany Zjednoczone wszystkie swe zobowiązania, a nadto zdobywają kapitały tak, że stały się potężnym wierzycielem.

Gdzie lokują swe kapitały? W Europie — 32.5 proc., w Kanadzie — 26 proc., w Ameryce Łacińskiej — 34.6 proc., w Azji — 6.7 proc.

Nas musi interesować głównie rola Stanów Zjednoczonych, jako wierzyciela na terenie Europy.

Dłużnikami Stanów Zjednoczonych z mocy wojny są: Anglja, Francja i Włochy, a z mocy ich dobrej woli są Niemcy.

Od Stanów Zjednoczonych Niemcy otrzymały tytułem pożyczek do 30 czerwca 1931 r. 12 miliardów złotych. W tym czasie od innych państw europejskich tym samym tytułem uzyskały ponad 10 miliardów zł. Do tego dochodzą niemieckie zobowiązania krótkoterminowe.

Co Niemcy robią z tym deszczem złota, wynoszącym razem 52 miljardy złotych?

Oto ekwipują się technicznie, a następnie udzielają kredytów Sowietaom, aby te mogły zakupywać u nich potrzebne im dla urzeczywistnienia „Piatiletki” maszyny, narzędzia, instalacje.

W ten to sposób Stany Zjednoczone za kapitały, które przepłynęły od zwycięskiej Anglii i Francji do nich — zbudowały dwie gigantyczne maszyny wojenne, które już dziś idą swoim rozpędem, bo niema siły, jakaby je zatrzymała.

Co ma począć Polska postawiona w obliczu tych machin wojennych? — oto problem najaktualniejszy.

A. M

Losy 4-ej (ostatniej) klasy

Loterji Państwowej są jeszcze do nabycia w największej i najszerszej Kołekturze w kraju

„NADZIEJA” Lwów, ul. Legionów 11

Ciągnięcie 4-ej klasy rozpoczyna się już dnia 6-go września b. r. GŁÓWNA WYGRANA, jaka padnie w tem ciągnięciu na jeden los wynosi

Zł. 1,000.000 - Miljon Złotych

Cena ćwiartki losu wynosi 40 Zł.

CODZIENNIE CIĄGIENIE! KOŁOSALNE SZANSE! OSTATNIA SPOSOBNOSĆ WZBOGACENIA SIĘ.

Zamówienia zamiejscowe skuteczniami odwrotną pocztą za zaliczką pocztową lub za opłatą zgóry na konto w P. K. O. Nr. 500.060.

Pomnik Ignacego Krasickiego Piękna uroczystość w Dubiecku

Pietyzm wobec wybitnych twórców jest objawem prawdziwej kultury, która wywiera tem miłsze wrażenie, gdy się łączy z pietyzmem rodzinnym. Tę refleksję nasunął mi widok pomnika X Biskupa Warمیńskiego, ufundowanego w Dubiecku sumptem rodziny Krasickich.

Wdłusętną rocznicę urodzin poety uczczono go pierwszym w Polsce pomnikiem, wystawionym w miejscowości, w której autor Bajek przyszedł na świat. Piękny park dubiecki, pełen starych drzew, otoczony lśniącym łukiem Sanu, tworzy malownicze tło dla popiersia poety, wykonanego przez rzeźbiarza Stefana Zbigniewicza. Młody artysta krakowski ze szkoły Ksawerego Dunikowskiego, uchwycił trafnie styl epoki i charakter poety. Popiersie odlane z brązu, ustawione na cokole z piaskowca, zadawała harmonją proporcji. Tylko ustawienie cokolu nie jest właściwe; zwraca się on frontem ku północy, tak, że plastyka twarzy nie występuje należycie wskutek złego światła. Drobiazg to zresztą dający się łatwo naprawić.

Odstonienie pomnika dokonano w ubiegłą sobotę, 31 sierpnia br. Pierwotnie uroczystość miała się odbyć podczas Zjazdu naukowego im. Ign. Krasickiego, który obradował we Lwowie w czerwcu, ostatecznie jednak przesunięto datę odstnienia na okres wakacyjny, nadając uroczystości cechę święta rodzinnego. Oprócz kilkudziesięciu bliźszych i dalszych krewnych rodziny Krasickich przybyli do Dubiecka członkowie Komitetu, który urządził Zjazd naukowy: dyrektor Ossolineum, dr. Ludwik Bernacki, kustosz dr. Mieczysław Gembarowicz i doc. dr. Mieczysław Piszczkowski. Władze państwowe reprezentował starosta przemyski Remiszewski, zaś ks. prałat Górnicki zastępował J. E. biskupa Bardę.

Wśród wspaniałej pogody odbył się program uroczystości. W imieniu obecnych właścicieli Dubiecka powitała zebranych p. Iza Konarska. Przy dźwiękach orkiestry odstniono popiersie poety. Dyr. Bernacki wygłosił mowę, w której scharakteryzował osobowość Ignacego Krasickiego. Ks. prałat Górnicki, wyborny

znawca historii regionalnej Dubiecka, podkreślił sentyment z jakim Biskup-Poeta odnosił się przez całe życie do miejscowości rodzinnej i do jej świątyni, której z daleka przysyłał cenne dary: pacyfikał, monstrancję etc.

W imieniu rodziny przemawiał August hr. Krasicki z Leska, a najmłodsze Krasiczęta złożyły wieniec u stóp pomnika recytowały Wstęp do Bajek. Na zakończenie orkiestra odegrała Hymn narodowy.

Uprzejmi gospodarze podejmowali nas z serdeczną gościnnością, opromieniona urokiem tradycji, żyjącej wśród starych sal pałacowych. W galerii obrazów oglądaliśmy duży obraz płótno Mikolaja Tareńskiego, przedstawiający matkę X. Biskupa Warمیńskiego, Annę ze Starzechowskich z dziećmi. Jak mnie poinformował kustosz Gembarowicz, jest to jeden z rzadkich obrazów staropolskich, przedstawiających całą grupę rodzinną.

Łagodny pagórkowaty pejzaż podkarpacki, w którym leży Dubiecko, zdaje się harmonizować doskonale z usposobieniem Ignacego Krasickiego; wyobrażamy go sobie tutaj, jak ze spokojem i piękną przyrodą czerpie równowagę ducha i skłonność do kwietyzmu, opanowaną jednak mocno przez świadomą, wytrwałą pracę literacką.

Simplex.

KUPCY

i RZEMIEŚLICY nie powinni tylko myśleć o reklamie i na tem poprzestawać, ale często przypominać i polecać swoje towary kubernym

DOM MODY
Lwów, pl. Marjacki 4
poleca materiały na
MUNDURKI SZKOLNE
Płaszczki dla panenek i chłopców.
Płótna na bielone, zefiry i t. d.
GENY PRAWDZIWIE REKLAMOWE!

TELEGRAMY Z OSTATNIEJ CHWILI

Podobno niema nafty

Sprawa koncesji amerykańskich w Abisynji gmatwa się

LONDYN 2. 9. (PAT) Afera koncesji naftowej w Abisynji stanowi w danej chwili przedmiot wyłącznego zainteresowania opinii brytyjskiej. Pozostaje dotąd tajemnicą, co się kryje za towarzystwem „African exploitation and Development Corporation”, z ramienia którego wystąpił Anglik Rickertt.

Koła naftowe i finansowe zarówno w City londyńskiej, jak i na Wall Street, stwierdzają, że grupa zainteresowana w transakcji jest im zupełnie nieznaną.

Domysły, że chodzi tu o „Standard Oil Company”, „Royal Dutch” lub „National City Bank” z Nowego Yorku, zostały przez przedstawicieli tych koncernów zaprzeczone, towarzystwo to zostało utworzone i jest zarejestrowane w stanie Delaware w Ameryce kapitałem pół miliona dolarów dla eksploatacji zasobów ziemnych w Abisynji. Żadne inne szczegóły nie są znane.

„Daily Telegraph” podaje dziś dalsze szczegóły umowy, z których wynika, że towarzystwo może budować telefony, telegrafy, radio, koleje, mosty itd., przytem rząd ma prawo z nich korzystać za opłatą. Towarzystwo może nadto utworzyć kompanię pomocniczą którą jednak musi być rejestrowana bądź w Stanach Zjednoczonych, bądź w Abisynji, przytem większość dyrektorów musi być obywatelami amerykańskimi lub abisyńskimi.

Według wiadomości z Nowego Yorku, na Wallstreet zapatrują się dość sceptycznie na całą koncesję i wyrażają wątpliwość, aby transakcja ta miała za sobą poparcie interesów naftowych w Ameryce. Panuje raczej przekonanie, że koncesje zostały uzyskane w nadziei późniejszego ustąpienia ich poważnej grupie finansowej.

Brak również definitywnych informacji co do zasobów mineralnych i naftowych na obszarach, objętych koncesją. Badania były przeprowadzone przed 15 laty przez amerykańskie towarzystwo naftowe, ale wyniki tych badań nie zostały nigdy opublikowane. Niedawno włosi mie-

li przeprowadzić ponowne badania, ale wyniki tych badań również nie były ogłoszone. Wiadomo tylko, że pokłady nafty istnieją w Aussa oraz w Dzdżiga około 40 km. na wschód od miasta Harrar, niedaleko granicy brytyjskiego Somali. Znaczne pokłady złota i platyny w Abisynji są położone poza strefą, objętą koncesją. Rzeczoznawcy amerykańscy, którzy z ramienia „Standard Oil Company” w r. 1933 przeprowadzili badania, oświadczyli,

że wykazały one niedostateczność zasobów naftowych, wobec czego projekt eksploatacji został wówczas porzucony.

Anglik Rickertt, który przeprowadzał rokowania w sprawie koncesji, uchodzi w tutejszych kołach City za postać tajemniczą i mało jest wiadome o jego interesach. Za wyjątkiem faktu, że przeprowadził on już podobną transakcję z rządem Iraku.

„Niezwykle sprytnie ułożony plan”

BERLIN 2. 9. (PAT) „Figiel Negusa” — jak nazywa — „Deutsche Allgemeine Ztg.”, zawarcie umowy koncesyjnej przez cesarza Abisynji — budzi w prasie niemieckiej ogromne zainteresowanie.

Wszystkie dzienniki skrupulatnie rejestrują odgłosy opinii zagranicznej na posunięcie Negusa, podkreślając, iż niezależnie od tego, co z kroku abisyńskiego wyniknie, sam plan jego został niezwykle sprytnie ułożony.

„Germania” pisze, że umowa koncesyjna Abisynji nie zostanie wprawdzie uznana przez Włochy, niemniej jednak ogromnie wzmocni pozycję angielską w Genewie. Polityka angielska, oświadcza dziennik, trzymała się zawsze zasady nie-tamowania inicjatywy gospodarczej obywateli Wielkiej Brytanii, ale równocześnie czyniła z ich sprawy własną sprawę, gdy ta inicjatywa nabierała rozmiarów ważnych z punktu widzenia polityki narodowej.

„Deutsche Allgemeine Ztg.” znacząco zauważa: przebiekają, że Anglija ma być gotową do dalszych transakcji politycznych celem ratowania idei kolektywnej.

Francja wprowadziła do dyskusji pakt naddunajski i wschodni i sprawę frontu strezańskiego. Jednakże, wskazuje piśmo, z naciskiem, udzielenie Francji po-

Głód towarów w Gdańsku

Senat faworyzuje przemysł niemiecki

GDĄSK, 2. 9. (PAT). „Danziger Volkstimme” zamieszcza artykuł, w którym stwierdza, że wobec reglamentacji przywozu towarów z Polski, wprowadzonej przez Senat gdański,

gdańskie firmy kupieckie odczuwają brak towarów.

Władze gdańskie nie wydają pozwoleń na przywóz wyrobów włókienniczych i dzianych, krawatów, parasoli, gorsetów, szelek itd.,

dadząc do tego, aby artykuły te były dostarczane przez przemysł niemiecki.

Pismo gdańskie stwierdza, że przedsiębiorstwa gdańskie mogą pokryć zaledwie 10—15 procent zapotrzebowania Wolnego Miasta na te artykuły. Pozatem nie mogą one udzielać żadnych kredytów i sprzedają swoje wyroby po cenie prawie o 100 procent wyższej, niż firmy polskie.

Kwestja żydowska w Niemczech zostanie uregulowana specjalną wystawą

BERLIN, 2. 9. (PAT). Korespondent berliński „Neuer Baseler Ztg.” donosi, że w najbliższym czasie, prawdopodobnie już na kongresie norymberskim, nastąpi ogłoszenie ustawy rządu Rzeszy, regulującej kwestję

żydowską w Niemczech.

Szczegóły ustawy nie są dotychczas bliżej znane, ale w każdym razie oczekiwac można, iż określi ona jasno i jednolicie podstawy prawne dla ludności żydowskiej w Niemczech.

Ciągnięcie pożyczki inwestycyjnej

WARSZAWA, 2. 9. (PAT). W dniu dzisiejszym odbyło się pierwsze ciągnięcie pożyczki inwestycyjnej, które dało następujące wyniki (pierwsza cyfra wskazuje numer obligacji, druga numer serii):

500.000 zł. na 17769—9.
125.000 zł. na 21687—42.
50.000 zł. na 11706—28, 7599—32
25.000 zł. na 717—32, 4088—17.
10.000 zł. na 1357—36, 9963—25,
20449—17, 3682—11, 4134—13,
1647—16, 12702—11, 12077—30,
199—2, 11463—17, 14573—26,
4544—31, 659—18, 20669—35.

Z 16-go Kongresu Fidac'u

BRUKSELA, 2. 9. (PAT). Odbyło się uroczyste otwarcie 16-go kongresu Fidac'u pod przewodnictwem Jean Desbous (Francja). Przewodniczący sekcji belgijskiej hr. Van der Burch po złożeniu hołdu pamięci królowej Astrid, niezwłocznie

zaoponował przeciwko przyjęciu do F. I. D. A. C. byłych kombatanów niemieckich, oraz państw, sprzymierzonych z Niemcami podczas wojny.

Jean Desbous obszernie zdał sprawę ze swej podróży po Niemczech, Austrii, Węgrzech i Bułgarii.

Mówca uznał przyjęcie b. kombatanów państw centralnych za przedwczesne,

oświadczył jednak, że należałoby wyłonić komisję, która badałaby wszelkie propozycje, pochodzące z ich strony.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

SP. STANISŁAW KONOPACKI

Onegdaj odbył się pogrzeb tego znacznego i cenionego obywatela i przemysłowca lwowskiego. Miara szacunku i sympatii, jaka Go w mieście naszym otaczała, był liczny udział w pogrzebie warstw społecznych, przyjaciół i znajomych Jego. Po odprawieniu egzekwji i pożegnaniu Zwłok pieśnią żałobną wykonaną przez Chór Legjonistów, złożono Je na rydwanie obwieszonym wieńcami, które były wyrazem szczerych uczuć i żalu — jakie po sobie pozostawił.

Żył z nami i wśród nas lat dziesiątki. Udziałem Jego chlubnego życia była praca i obowiązki. Człowiek prawej, solidnej i twórczej konstrukcji, duchowej, wysoko postawił swój warsztat pracy, bezprzykładną uczciwością i solidnością zdobył liczną klientelę, dał pracę i chleb wielu pracownikom.

Wysiłkom twardych i znojných lat młodości, zaletom charakteru i zapobiegliwości, zawdzięczał swe stanowisko społeczne i niezależność. Zyskał sobie zaufanie i wiarę w sumienie przemysłowca i kupca. Pracował na wielu odcinkach pracy społ. i narod., dał dzieciom swym piękne wychowanie w duchu obywatelskim. I można o Nim powiedzieć te najszlachetniejsze słowa, iż nigdy i nikomu nie uczynił krzywdy.

Osierocił żonę, córkę i dwóch synów. Cześć Jego zaczej pamięci! (o.)

Pogoda wczoraj i dziś

W dniu 2 września na całym obszarze Polski panowała pogoda słoneczna o zachmurzeniu przeważnie niewielkim lub zupełnie bezchmurnym stanie nieba.

Przewidywany przebieg pogody do wczoraj dnia 3-go września: Po miejscami chmurnym ranku pogoda słoneczna i ciepła. Słabe wiatry południowo-

OSTATNIE WIADOMOŚCI SPORTOWE

Hebda mistrzem Lwowa

Międzynar. mistrzostwa zakończone

Turniej tenisowy o mistrzostwo Lwowa w konkurencji międzynarodowej zakończył się w dniu wczorajszym. Już dawno nie oglądaliśmy we Lwowie zagranicznych rakiet, to też grom przylgłała się doborowa publiczność wypełniająca szczerze trybunę.

W finale gry pojedynczej mistrz Polski Hebda pokonał Tłoczyńskiego 6:2, 7:5, 6:1, nie oddając ani jednego seta. (W ten sposób Hebda zrewanżował się mu za ostatnią porażkę poniesioną we Lwowie). Tłoczyński nie jest jeszcze w pełnej formie, należy też powitać z uznaniem, że mimo to bierze udział w turniejach.

W grze pojedynczej pań Somogyi mistrzyni Rumunii wygrała iekko z mistrzynią Warszawy Lilpopówną 6:2, 6:3. Najlepsza tenisistka Lwowa p. Orzechowska nie brała udziału w singlach. Mistrzyni Somogyi nie dorównuje Jędrzejewskiej, została nawet pokonana przez Volkmerównę w Warszawie.

W grze podwójnej pań para polsko - austriacka Tłoczyński, Plerner wygrała z parą Hebda, Popłowski 6:1,

6:4, 3:6, 6:1. Hebda w dublu grał zaraz po singlach i był widocznie przemęczony.

W grze mieszanej para rumuńska Somogyi, Schmidt wygrała z parą Bystrzanowska, Planner 6:2, 6:2. Hebda z Frysztynówną łatwo przegrał mixta w półfinale z powodu słabej gry swej partnerki.

W turnieju dobrze zaprezentował się ponadto Spychała, nadzieja warszawskiego Lawn - Tennis Klubu i Austrjak Planner, dobrze zapowiadający się dublista.

W rozpoczynającym się dziś meczu pomiędzy LKT. a LTK. warszawskim o drużynowe mistrzostwo Polski, Lwowanie mają szanse zwycięstwa. Hebda powinien wypracować 2 punkty w singlach, trzeci Kołcz II w spotkaniu z Małaczyńskim; czwarty punkt w mixcie, jest możliwy, ale może też być wątpliwy — to też mecz zapowiada się ciekawie. Zwycięstwo Lwowian jest prawdopodobne.

SAMODZIAŁY LESZCZKOWSKIE
na Ubrania, Plaszcze, Kostjomy — Ledony,
KOCE, PLEDY, DERKI, KURTKI, BUNDY PODRÓŻNE

Skład Fabryczny 1181
„LESZCZKÓW” LWÓW KOPERNIKA 4
Wystawiamy na Targach Wsch. Pałac Sztuki

W Chinach rozwija się propaganda Polski Jak pracują polscy misjonarze w kraju Żółtego Smoka?

Do Warszawy przyjechał wprost z Chin JE. Ks. Ignacy Krause ze Zgromadzenia OO. Misjonarzy, prefekt apostolski osobnego terytorjum misyjnego Shuntefu w prowincji Hopei. Przedstawiciel KAP-wej udał się do ks. prefekta apostolskiego z prośbą, by zechciał poinformować ogół katolicki w Polsce o tem, jak żyją i pracują polscy misjonarze na terenie Chin.

— Prefektura apostolska Shuntefu — mówi ks. prefekt apostolski — jest samodzielną jednostką misyjną, zależną bezpośrednio od Kongregacji Propagandy. Wydzielona została z większego okręgu i powierzona polskim misjonarzom w marcu 1933 r. Samo miasto Shuntefu leży w odległości 400 km na południe od Pekinu, na linii kolejowej, łączącej dawną stolicę cesarstwa chińskiego z Hankow. Prefektura, obejmująca 12.000 km. kw. podzielona jest na 9 dystryktów administracyjnych. Na 1.100.000 ludności liczy 16.045 katolików.

Działalnością misyjną zajmuje się 14 księży, 2 braci i 6 sióstr — Polek. Razem z kapłanami polskimi pracują czterej księża tubylczego pochodzenia i siostry Chinki.

— Czy ojcowie prowadzą jakąś inną pracę oprócz duszpasterskiej?

— Tak i to na kilku odcinkach. Na czoło wysuwają się opieka nad chorymi. Prowadzimy szpital, który posiada 176 łóżek. Szpital dostępny jest dla chrześcijan i dla pogan. O rozwoju jego świadczy fakt, że gdy przed 4 lata polscy misjonarze obejmowali tę placówkę, to zastali tylko 19 łóżek.

Zakład przeznaczony jest wyłącznie dla chorób ocznych.

W ciągu ostatniego roku przez jego progi przewinęło się przeszło 800 chorych; w tym samym czasie dokonano przeszło 700 operacji.

Ale szpital to tylko ogniwo w sieci urządzeń sanitarnych, wprawdzie główne, ale nie jedyne. Obok niego istnieje 12 ambulatorjów; 5 w samym mieście i 7 na prowincji. W przychodniach miejskich pomoc chorym okazują siostry, na wsi inni, jak i owi sanitariusze - felcerzy, rekrutujący się wyłącznie z pośród krajowców, otrzymują fachowe przygotowanie. Przechodzą oni najpierw trwający cały rok kurs wstępny, a potem co pewien czas uzupełniają swoje wiadomości na 2-3 miesięcznych kursach dokształcających. Porady i wszystkie zabiegi w ambulatorjach są bezpłatne a tylko za lekarstwa zabierane do domu pacjenci uiszczają groszową opłatę.

— Ten imponujący rozwój pomocy lekarskiej świadczy, że ojcowie muszą mieć fachowe siły do dyspozycji?

— Tak, cała ta, dziś już na wielką skalę rozbudowana praca jest dziełem ks. dr. Wacława Szuniewicza. On jest nie tylko dyrektorem szpitala, ale twórcą ambulatorjów i duszą wszystkich poczynań w zakresie opieki medycznej nad ludnością.

Ks. Szuniewicz jest dziś największą powagą w swojej dziedzinie (okulista) nie tylko w prowincji Hopei, ale dosłownie w całych Chinach.

Istnieją na to liczne dowody. Ostatnio w szpitalu w Shuntefu odbywało kilkanaście praktykę dwu lekarzy chińskich, dr. Lo i dr. Wei; ten ostatni wyjechał na dalsze studia do Europy.

— Czy ta sława i wziętość ks. Szuniewicza nie przynosi korzyści i Polsce?

— Oczywiście.

Razem z jego imieniem szerzy się w Chinach wiedza o Polsce. Dotychczas nic tu o nas niewiedziano. Znana jest powszechnie nadzwyczajna uprzejmość chińska. Obecnie każdy inteligentniejszy Chińczyk, będący w jakimkolwiek kontakcie z nami, uważa sobie za obowiązek pochwalić się znajomością Polski i jej dziejów. Wie, że w ten sposób sprawi nam największą przyjemność.

To też pilnie czyta gazety i o tem, co się dzieje w naszym kraju, jest lepiej poinformowany od niejednego Polaka.

— Wracam jeszcze do ks. Szuniewicza...

— Tak, tak, to jest człowiek niezmiernie pracowity. Ta praca niestety zjada go. Wszędzie musi być sam, wszystkiego musi dopilnować osobiście. Objędzia na rowerze wszystkie ambulatorja i czuwa nad sprawnością ich działania. Strach pomyśleć, że w razie gdyby jego nagle zabrakło, cała praca zawisłaby w powietrzu. To też w czasie pobytu w Polsce mam zamiar zwrócić się do naszych sfer lekarskich...

Może uda się znaleźć pomocnika-fachowca dla tego niestrudzonego dobroczyńcy pogan.

— Pomoc lekarska zapewne nie wyczerpuje społecznej pracy ojców?

— Tak, prowadzimy jeszcze sierotniece i przytulki dla starców i staruszek. W zakładzie dla dzieci opiekujemy się podrzutkami lub dziećmi opuszczonych, którzy z powodu wielkiej nędzy nie mogą zapewnić im wychowania. Udzielamy niemowlętom Chrztu św., oddajemy je do 4-go roku życia karmicielkom, które dostają po 2 dolary miesięcznie na utrzymanie dziecka. Dzieci otrzymują specjalne znaki, by ich nie zamieniono. Co miesiąc odbywa się kontrola lekarska. Po 4 latach dzieci przechodzą do zakładu.

Niestety, dotychczas prawie 50 proc. umiera, bo dostają się w nasze ręce w stanie okropnego wycieńczenia. A nie mamy środków, by przed oddaniem karmicielkom otoczyć specjalną troskliwością.

Robimy to tylko z dziećmi wyjątkowo słabymi. Ale jest nadzieja, że sytuacja się zmieni, ponieważ teraz po całkowitem zorganizowaniu szpitalnictwa za główne swoje zadanie będziemy uważali opiekę nad dzieckiem. Możemy tem ufniej patrzeć w przyszłość, gdyż głównym wykonawcą tego zadania będzie nieoceniony ks. dr. Szuniewicz, którego specjalnością jest nie tylko okulistyka, ale i pedjatria.

I w przytulniach nie brak nam pensjonariuszy; w tej chwili liczymy ich przeszło 70; większość stanowią poganie. Mimo znanego kultu Chińczyka dla rodziny ilość nieszczęśliwych opuszczonych starców obojga pięć jest b. wielka.

— A praca oświatowa?

— Prowadzimy szkołę powszechną dla chłopców i dla dziewcząt. W szkole męskiej mamy przeszło stu chłopców; połowa z nich to poganie. Kierownikiem jest ks. Cymbrowski, który ma do pomocy 4 nauczycieli - Chińczyków. Poganie nie zmusza się do Chrztu, ale nauka religii jest przedmiotem obowiązkowym. Szkoła dla dziewcząt w Shuntefu liczy około 60 uczennic; poza tem utrzymujemy szkoły przy placówkach na prowincji; kierują nimi siostry.

Ks. Prefekt wspominał o swych obwodowych rezydencjach misyjnych. Kto nimi kieruje?

— Jest ich 7. Na czele 4 stoją Polacy: w Kulu — ks. Stawarski, w Czang-Ku-Dze — ks. Redwiński, w Ta-Siu-Dzan — ks. Czaplą, w Ta - Pei - Dzan — ks. Górski. W 3 pozostałych misjach pracują księża tubylcy.

Założyliśmy Zgromadzenie Józefinek,

kształcące katechetki chińskiego pochodzenia. W tej chwili mamy już 14 postulantek. Na wiosnę dwie z nich wystąpiły na wyższe studia do uniwersytetu katolickiego w Pekinie. Chodzi o to, by stopniowo wyszkolić własny personel nauczycieli.

— Jak się przedstawia stosunek władz chińskich i ludności do misjonarzy?

— Ludność, usposobiona z początku nieufnie, teraz odnosi się do nas b. życzliwie. Najlepszym dowodem liczba pacjentów w szpitalu i w ambulatorjach. Należy podkreślić z całym naciskiem, że Chińczycy niezwykle wysoko cenią moralność i naukę Kościoła katolickiego.

Co się tyczy władz cywilnych, to często zmieniający się na stanowiskach mandaryni, kierownicy okręgów administracyjnych, uważają sobie wprost za obowiązek utrzymać z nami stosunki towarzyskie. Nie mniej przyjazny jest stosunek władz

wojskowych. Mamy jedno ambulatorjum przeznaczone wyłącznie dla wojska; przy chodnia ta notuje codziennie od 80 do 200 przyjęć.

Jakie są widoki na przyszłość?

— Jak najlepsze. Do takiego optymistycznego poglądu uprawnia nas stale wzrastająca liczba nawróceń. W r. 1934/35 przeszło 500 osób dorosłych przyjęło Chrzt. Wyniki byłyby jeszcze lepsze, gdybyśmy rozporządzali większymi środkami materialnymi. Prowadzenie szpitala, ambulatorjum, przytułków, szkół pochłania wielkie sumy. Katechumenów mamy b. dużo ale nie posiadamy środków na kształcenie i utrzymywanie dostatecznej liczby katechetów.

— Czy do trudności, z jakimi borykają się ojcowie, nie należy zaliczyć również warunków klimatycznych?

— Wprost przeciwnie. Klimat jest b. dobry i suchy.

W zimie mrozy dochodzą najwyżej do 20 st. Niektórzy z naszych księży słabi i chorowici w Europie tu odzyskali zdrowie.

Z powyższych informacji widać z jak wielkim poświęceniem pracują dla dobra bliźnich na dalekiej obczyźnie nasi czcigodni rodacy, OO. Misjonarze.

PIERWSZY POLSKI SAMOCHÓD CIĘŻAROWY BUDOWANY W WIELKICH SERJACH

POLSKI FIAT 621

LADOWNOŚĆ NETTO
2250 KG.

CENA 10.000 ZŁ.

ZA PODWOZIE O NOŚNOŚCI BRUTTO 3.000 KG. Z SILNIKIEM 6-CYL. 50 KM. NA PODWÓJNYCH KOLACH Z TYŁU O WYMIARZE 32x6 I OGUMIENIEM KOŁEM ZAPASOWYM

„ATIS“ Sp. z o.o. Lwów, pl. Marjacki 5
polecamy oleje i smary „POLMIN“

„CERAMIKA“

MAGAZYN PORCELANY I SZKŁA

pod kierownictwem

Aleksandra Onyśki

Lwów, Halicka 5 (w podwórzu)

POLECA: Stoje we wszystkich gatunkach butle, porcelane, szkło i naczyń kuchenne.

Rok zał. 1901

Wykonanie solidne. — Ceny niższe.

ZAKŁADY KAMIENIARSKO-RZEZBIARSKIE

LUDWIK MAKOLONDRA

Lwów, naprzeciw Bramy cmentarza Łyczakowskiego

Grobowce, pomniki, figury z granitu, marmuru i piaskowca

1194

Przybory szkolne
wszystko dla uczniów zakupisz u nas najtaniej

DOMY TOWAROWE

TRUST
LWÓW • HETMAŃSKA 12 i GRODECKA 85

Z za kulis austrjackiego dworu Tajemnica cesarza Franciszka Józefa

W Atenach umarł przed kilku tygodniami bankier Perisuti. Syn jego, przy porządkowaniu papierów rodzinnych,

odkrył pamiętniki swego dziadka, z których świat dowiedział się o tajemniczej tragedii cesarza Franciszka Józefa.

W roku 1850, bankier Perisuti był znaną osobistością we Wiedniu. 50-cio letni finansista posiadał młodą żonę nadzwyczajnej piękności. Żona Perisuti była gwiazdą salonów towarzysstwa wiedeńskiego i posiadała wielką ilość wielbicieli. Z początku Perisuti był dumny z sukcesów swojej żony, lecz po jakimś czasie zauważył, że Zina odchodziła regularnie kilka razy w tygodniu popołudniu na dłuższy czas z domu. Fakt ten wzbudził podejrzenia bankiera.

Wtedy nakazał teraz detektywowi prywatnemu śledzić swoją żonę.

Po kilku dniach detektyw oznajmił bankierowi, że nie może wykonać swego zadania, i mimo natarczywych pytań starszego małżonka, nie chciał dać innych wyjaśnień. Zaintrygowany bankier postanowił więc sam wyjaśnić tajemnicę, lecz zanim wziął się do dzieła, dostał informację ze strony, z której nigdyby się tego nie spodziewał...

Pewnego dnia zjawił się w jego biurze lokaj jego żony i oznajmił mu, że Zina go wydalila. Lecz przed opuszczeniem domu, lokaj oświadczył, że uznaje za stosowne poinformować bankiera o „spacerach” jego małżonki. Opowiedział więc, że

Zina kazala się wieść trzy razy w tygodniu do „Prateru”

(wielkiego parku na krańcach Wiednia), gdzie w pewnym miejscu czekał na nią powóz. Zina wsiadła do karety i dopiero po dwóch lub trzech godzinach wracała na miejsce, skąd odjeżdżała własnymi końmi do domu. Pe-

wnego razu, zaintrygowany lokaj, chcąc dowiedzieć się, gdzie jego pani jedzie, puścił się kłusem za tajemniczą kareta i po kilku minutach zobaczył, że wóz wjechał na podwórze pawilonu, znanego pod imieniem „Krieau”.

Perisuti podziękował lokajowi za informację, dał mu 100 guldenów i postanowił teraz za wszelką cenę wyjaśnić tajemnicę swojej żony. Gdy więc Zina w następny dzień, pod pretekstem przechadzki, wydalila się z domu, Perisuti pojechał prosto do Prateru i zaczął się koło pawilonu. Po krótkim czasie ukazała się kareta i wjechała na podwórze. Bankier zaczął czekać kilkanaście minut, potem przeskoczył przez ogrodzenie i wtargnął do pawilonu. Na parterze znajdowała się sala jadalna i kuchnia; obie były puste. Perisuti pobiegł więc na pierwsze piętro i tu ujrzał lokaja przed drzwiami.

Zanim służący mógł się zorientować, bankier potężnym uderzeniem pięści otworzył sobie wej-

**NAJMILEJ CZAS SPĘDZISZ
w Barze Kaukaskim**

Lwów, ul. Kl. Gańskiej 3
obok Kawiarni George'a

**KUCHNIA POLSKA, FRANCUSKA
i KAUKASKA. 1194**

Prostym sztychem

Stojący wiatr i starty słoń

Nie wiem, czy jest paradniejsza historia pod słońcem, jak wtedy, gdy Żyd pisze wiersze po polsku. Jeśli z tego nie wyniknie pusta, cyrkowa żonglerka słów jak u Tuwima, to napewno jakieś чудо, w którym się jedno słowo z drugim kłóci, a oba nie mają sensu.

Żydowski „Nowy Dziennik ma czasem literackie zachcianki i wtedy między notowaniami giełdy a komunikatami ZAT'a zamieszcza, pozał się Boże, wiersze.

„Wiersze” te są typowym przykładem niestychanego pastwienia się nad pięknym naszym językiem. To jest sadyzm poprostu.

Jeden przykład.

W numerze 239-tym „Nowego Dziennika” ukazał się rymowany utwór, który popelnil Maurycy (Moryc) Szymel. Tytuł brzmi: „Ballada o złotowłosej paniencie przy klawikordzie”, ale równie dobrze mogłoby się to nazywać „Wlazł na gruszkę, rwał pietruszkę”, lub coś w ten deseń...

Postuchajmy tej ponurej historii:

„W otwartem oknie wiatr gwiazdzisty stoi.
Sierp nocy złotej drzewa niepokoi —
I trawa śpi — alśniona cała w rosach,
Na klawikordzie gra panienska złotowłosa”.

Wiatr (i to w dodatku „gwiazdzisty”) stoi, „sierp nocy” (a to lajdak jeden!) „niepokoi” Bogu ducha winne drzewa, trawa jest cała „alśniona”, a nadomiar nieszczęścia złotowłosa (utleniona) Salcia gra na klawikordzie.

Mało tego:

„Mrok ściera wszystko: słonia i chrabąszcza.
Coż wygrasz ponad mrok szumiący w gąszczach...
I czego szukasz w tonach swych najtkliwszych

I na co czekasz, rzęsy opuściwszy.”

Mrok szumi w gąszczach, ściera słonia i chrabąszcza, nie ściera jednak z powierzchni świata autora wiersza, więc ten z całą bezkarnością dalej zawężuje, wyjąwszy o litość rymom, chwosty:

„I tak nie wygra burzy twój klawikord —
I tak nie wydrzesz pieśni z ust —
— słowikom.
W otwartem oknie wiatr gwiazdzisty stoi —

Sierp nocy złotej drzewa niepokoi.”

Pieśni „z ust” słowikom to pan Moryc Szymel nie wydrze również, choćby na głowie stanął, a to z tego prostego powodu, że, o ile nam wiadomo, te mile ptaki mają dzióbki. Tak przynajmniej uczą podręczniki zoologii...

Pan Moryc jest jednak wyższy ponad to wszystko i przeszedłszy nad owym ornitologicznym detalem do porządku dziennego tak sobie oto kwili: „Kolorem tony nigdy nie za-

kwitną, —
Zdejm sama suknię czarną aksamitną,
Zrzuc z ramion szal twój malowany bordo.
Ach, odejdz, odejdz już od klawikordu”.

Panie Szymel, odejdz i pan do stu tysięcy djabłów od zaśmiecania polskiej mowy i weź się pan do jakiejś uczciwej pracy.

A jak taka pana nie nęci, no to fałszuj pan dolary, szmugluj pan z Niemiec sacharynę, lub eksportuj pan żywy towar do Argentyny.

Zawsze to, bądź co bądź, intratniejsze zajęcie od pisania wierszy i bardziej duchowi pańskiej rasy odpowiadające...

KIKI -

Gdy zrozpaczony małżonek wybiegł na podwórze, piękna Zina już nie żyła...

W 48 godzin później, bankier Perisuti odjechał na zawsze z Austrii, Lokaj, który był jedynym świadkiem tej dramatycznej sceny, został wyprawiony na kosztą szkatuły cesarskiej do Ameryki, tak że

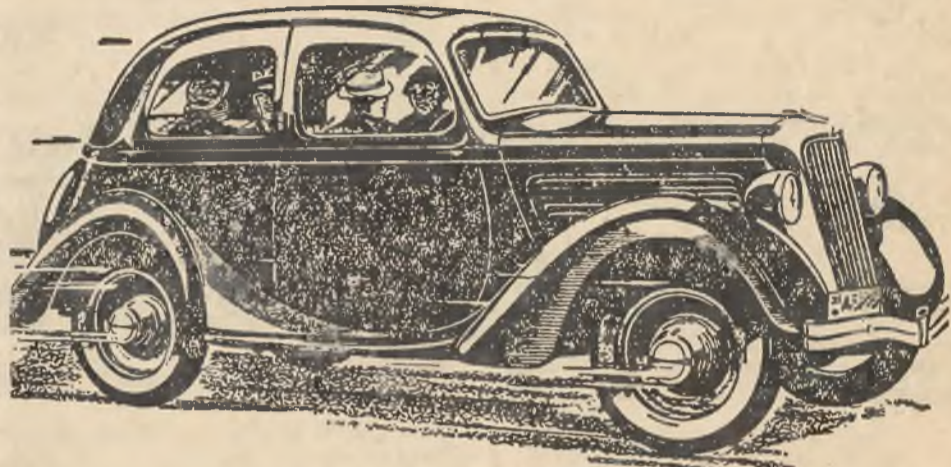
tragiczna śmierć pięknej bankierowej byłaby pozostała na zawsze tajemnicą, gdyby nie przypadkowe odkrycie pamiętników starego bankiera,

który odosobniony od świata, długo jeszcze żył w swoim samotnym pałacu w Atenach...

Autoryzowany sprzedawca:

„BEKATE” Sp. z o. p.
LWÓW, ul. ZYBLIKIEWICZA 13.

POLECA:

**SAMOCHODY OSOBOWE MARKI „FORD” MODEL
JUNIOR DE LUXE 1935**

Zapewnia pełną obsługę w swoich WARSZTATACH REPARACYJNYCH
nowocześnie urządzonych.

DźWIG HYDRAULICZNY dla błyskawicznej obsługi.

Wszystkie części zamienne do nowych modeli już posiadamy
na składzie. 1168

Audycje radiowe

Radiostacja lwowska

Wtorek, dnia 3 września 1935

6.30 Audycja poranna. 7.50 (Lw) Program na dzień bież. 7.55 (Lw) Parę informacji. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 „Witajcie dzieci” — Audycja dla szkół. 12.35 (Lw) Poematy symfoniczne (płyty). 13.25 Chwilka dla kobiet. 13.30 Z rynku pracy. 13.35 (Lw) Muzyka lekka z płyt.

15.15 Przegląd giełd. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Duety w wyk. Zofji Temnickiej i Ireny Bardy. Przy fortep. prof. Ludwik Urstein. 15.50 Muzyka z płyt. 16.00 „Skrzynka PKO”. 16.15 (Lw) Recital skrzypcowy Feliksa Eyle — Akomp. T. Seredyński. 16.45 „Cala Polska śpiewa”. Koncert w wyk. Chóru „Lechitów” pod dyr. Piotra Rodziwlicza.

17.00 „Ze świata wielkich i drobnych wynalazków” — „Samochód i silniki spalnowe”. Odczyt wygł. Wacław Frenkiel. 17.15 Zespół Wiktora Tychowskiego i Ludwik Lawiński (monologi). 17.50 „Encyklopedia mówiona” — w oprac. inż. Stanisława Broniewskiego. 18.00 Utwory fortepianowe w wyk. Ireny Kaszewskiej. 18.30 (Lw) Skrzynka techniczna — koresp. bież. omówi i porad technicznych udzieli inż. Józef Miński. 18.40 (Lw) Sitwa rerum i Życie artystyczne. 18.45 (Lw) Recital śpiewaczy Stanisława Russockiego (tenor). Akomp. T. Seredyński.

Czysto, silnie i bez trzasków atmosferycznych odbierasz w dzień: Londyn, Paryż, Wiedeń, Rzym, Berlin i t. d. a w nocy: Amerykę, posiadając aparat

EKRAVOX
Wytwórnia Lwów, Akademicka 11 1573

nielawa Russockiego (tenor). Akomp. T. Seredyński.

19.00 (Lw) „Kłopot z zastępcami” — wygł. red. Henryk Rotbart. 19.10 (Lw) Program na dzień nast. 19.20 (Lw) Koncert reklam. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami. 20.10 Koncert w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Feliksa Nowowiejskiego i Stanisława Zawadzka (śpiew). 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 „Obrazki z Polski współczesnej”. 21.15 (Lw) Muzyka lekka

z płyt. 22.00 Muzyka salonowa w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górznińskiego. 22.30 „Obrazki z dalekiej Mongolji” — feljton — wygł. Al. Janta-Polczyński (w przerwie koncert). 22.45 (Lw) „Ostatnia opowieść Habibułacha” Włodzimierza Podwyszyńskiego (w przerwie koncert). 23.00 Wiadomości meteor. dla komunikacji lotniczej. 23.05 D. c. muzyki salonowej w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Z. Górznińskiego.

Kłopot z zastępcami. Znany z szeregu feljtonów na temat zagadnień psychoanalizy dr. Henryk Rotbart staje dziś we wtorek o g. 19.00 przed mikrofonem rozgłośni lwowskiej, by poruszyć nader aktualny obecnie ze względu na okres urlopów temat zastępców. Dr. Rotbart poruszy w dzisiejszej swej pogadance nie tylko kwestję zastępstw personalnych, ale mówić też będzie o zastępstwie uczuć i zastępczych aktach czynności.

20.00 Anglja (Nat. Progr.). Utwory Saint-Saensa, koncert symfon. z Queen’s-Hallu.

20.10 Wiedeń. „Wszystko dla ciebie”, koncert radjoorkiestry.

20.45 Medjolan. „Ostatni walc” — operetka G. Straussa.

Radiostacja krakowska

Wtorek, dnia 3 września 1935

6.30 Tr. z Warszawy. 7.50 Program na dzień bież. 7.55 Parę informacji. 8.00 Tr. z Warszawy. 11.57 Tr. sygnału czasu hejnał z wieży Marjackiej. 12.03 Transm. z Warszawy. 12.35 Koncert muzyki lekkiej (płyty).

13.25 Tr. z Warszawy. 13.35 Popołudniowy koncert popularny (płyty). 15.15 Tr. z Warszawy i Lwowa. 16.45 Transm. z Warszawy. 17.50 „Encyklopedia mówiona” w oprac. inż. St. Broniewskiego. 18.00 Tr. z Warszawy. 18.30 Szkic literacki p. t. „Kryzys kultury artystycznej” pióra A. Woycieckiego. 18.45 Tyrol w muzyce (płyty).

19.00 Pogadanka p. t.: „Sznujcie pracę mrowek”, wygł. Henryk Nidjoi. 19.10 Program na dzień następny. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiad. sport. lokalne. 19.40 Tr. z Warszawy. 21.15 Muzyka baletowa z płyt. 22.00 Tr. z Warszawy. 22.45 „Spójrzcie na Abisynję”, odczyt dr. J. Nowaka, prof. U. J. 23.00 Tr. z Warszawy.

TANIE ŹRÓDŁO ZAKUPOW

Złoto, srebro, zegarki!

poleca tanio,

WL. BUSZEK, LWÓW, AKADEMICKA 6. Naprawa zegarków i biżuterji — tel. 218-48

FUTRA damskie, męskie, lisy nowe, wszelkie przeróbki wykonuje według najnowszych modeli. Ceny przystępne, wykonanie mistrzowskie firma **MARJANA SARATA** Lwów, MAŁECKIEGO 9 22453

MEBLE do wszelkich pokoi nabyć można najkorzystniej w WYTWÓRNI MEBLI Fr. ZIELIŃSKIEGO Lwów, Kollataja 5 (w podwórzu) Stale na składzie. 1036

FOTOGR. APARAT NA 10 RAT na błony 6x9 z anastygmatem i samowyzwalaczem CENA zł. 90. **BARWIK & BORZEMSKI** Lwów, KOPERNIKA 18 584

Za zł. 12*50 aparat fotograficzny Kodak B. B. każdy od razu do dobrym fotografem Lwów **Jan Bujak**, Kopernika 4

CZAPKI STUDENCKIE I SPORTOWE w najlepszych gatunkach po najniższych cenach poleca Fabr. skład kapeluszy i czapek **A. KAFKA** ul. HALICKA 4

FUTRA NOWE wszelkie przeróbki **SICHLER** Lwów, pl. Halicki 14 i p

Pierwszorzędna PRACOWNIA KRAWIECKA **M. BRUNIEC** Lwów, ul. Halicka 1. 3 wykonuje wszelką garderobę męską z własnych lub powierzonych materiałów według najnowszych żurnali. Wykonania wykwiłtne. 1142

GUSTOWNĄ BIELIZNĘ krawaty po cenach niskich poleca 985 **R. Mokrzycki**, Rutowskiego 2 tel. 242-37

ORYGINALNE PROSZKI MIGRENO-NERVOZIN R. W. N. 599 ZN. FARR. **KOGUTEK** SA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE IASTOSOWANE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA, NEURALGIA, GRYPY, ORZĘŻENIA, BÓLE STĄPNIE, KŁBIE, APENDICYTISZ. ELEKTRYCZNA I PAROWA 1023 TRWAŁA ONDULACJA Pierwszorzędne siły fachowe. — Ceny niskie. **BRONISŁAW STOIŃSKI** Zakład Fr. Zierski, ul. Legionów 1 Tel. 232-77

Szkoła Muzyczna im. J. Paderewskiego

ul. Miłkowskiego 11. (boczna Rochanowskiego) Tel. 250-01 oraz Zadwórzeńska 47. KURS WYŻSZY KL. SKRZYPIEC prowadzi Dyr. Tadeusz Gonet b. prof. konserwatorów w Poznaniu i Krakowie.

KURS MISTRZOWSKI FORTEPIANU prowadzi nadal prof. Edward Steurman (Wiedeń) Czesne zniżone. Zniżki i karty kolejowe. Dzieci urzędników samorządowych otrzymują dodatek ekonomiczny. 1193

MEBLE GIĘTE I BIUROWE

biurka, szafy żaluzjowe, registratury, krzesła, fotele, wieszadła, taborety do fortepianu, bujaki, etażerki, **Meble Szkolne**

Skład Fabryczny — Ceny hurtowne 2217/33

A. KONIEWICZ i SYN, BATOREGO 12.

FUTRA

MĘSKIE

DAMSKIE

1134

wielki wybór, pierwszorzędne wykonanie, własna pracownia poleca

STANISŁAWA WRÓŃSKA Lwów

ul. Rutowskiego 10

PORCELANA GIESCHE

SERWIS na 12 osób 100-
58 części
GARNITUR biała kawa 8-50
6 osób
FILIZANKA biała 0-75
porcel. ze spodkiem
TALERZ Porcel. 1-
płytki lub głęb.

1986/34

poleca najtaniej

KAZIMIERZ LEWICKI

Największy skład porcelany, szkła, kryształów i wyrobów pacykowskich. Lwów, PL. MARJACKI 10. Własny Pawilon „Pacyków“

A. WIŚNIEWSKIEGO

okazyjnie

Meble Nowoczesne i Antyczne. Kluby skórzane. Tapczany. Pokoje Kombinowane modern i antyczne. Salony Stylowe. Meble Biurowe. OBRAZY SŁYNNYCH MALARZY. Dywany Perskie. Bronzy, Porcelana. 1868

WPISY na jednoroczny nowocześnie kurs kroju i szycia oraz gospodarstwa domowego z prawem wydawania świadectw, prawo kształcenia zawodowego na 3 lata aż do wyzwolenia. Równocześnie przyjmują na 3-miesięczny praktyczny kurs kroju i szycia oraz bielizniarstwa, z prowincji przyjmują z całym utrzymaniem i z nauką 90 zł. Przyjmują również roboty po b. niskich cenach. — Informacyj udziela **MARJA PISARSKA**, Lwów, Staszica 8, II p. 1199

Specjalista chorób wewnętrznych **Dr. Ludwik Lauterstein** Lwów, Piłsudskiego 16. Telef. 229-50. Powrót

dywany chodniki

T. KYSIĄK i SYNOWIE LWÓW, PLAC SKOLKI 4 TEL 40-09

ZAWIADANIAM,

ze z dniem 1 września

ZOSTAŁ PRZENIESIONY

ZAKŁAD 1198

MECHANICZNO - NOŻOWNICZY

Fr. Karasia

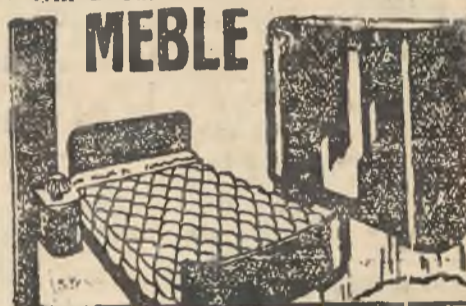
oraz wyrobów stalowych na ul. Leona Sapiehy 34 obok KINA „GRAŻYNA“

Biuro Reklam Świetlnych i Plakatowania Afiszów

Lwów, ul. Lindego 7, tel. 20-98

Najkorzystniejszą jest reklama świetlna w estetycznych, specjalnie dla reklamy zbudowanych blokach świetlnych przy przystankach tramwajowych i autobusowych. Bloki oświetlone do późnej nocy oglądane są przez tysiące osób.

Dział plakatowania afiszów wyposażony w tablice tak w centrum miasta jak i na peryferiach daje rękojmą należyte w tym kierunku reklamy 569

MEBLE bez pieniędzy

sprzedaje urzędnikom bez poręczyciela **DOROTEUM** Lwów, 1861 Bralczowska 3

Sukna Kamgarny Szewioty Ubrania Zarzutki Trenchcoaty Kostjomy Płaszcz damskie POLECA:

RUDOLF

ŚWITALSKI

Lwów, SIENKIEWICZA 5 1035

MEBLE

jadalnia, sypialnia gabinety, tapozasy, kluby poleca

Wiedeńska Wytwórnia Stolarsko-tapeleerska **JANORTNER** Lwów, Sykstuska 41 tel. 29.79 294

DLA ZAKŁADÓW I STUDENTÓW

GOTOWE PODUSZKI 528 POSZEWKI PRZEŚCIERADŁA

Wykonuje pod własnym kierownictwem

KOŁDRY - MATERACE

oraz BIELIZNĘ POŚCIELOWĄ

TYLKO

PRZEROBNA KOŁDER I MATERACY

w jednym dniu **M. MLEKO** Koralnicka 6. — Tel. 237-72. Filja Gródecka 81. — Tel. 224-75.

Interesy handl.

POTANIAŁY KARNISZE najmodniejsze, RAMY do obrazów i robót ręcznych, SZYBY i JUSTRA szlifowane. **OSTERMAN**, Lwów, Piłsudskiego 11 obok Asnyka. tel. 65-86. 1358

Sprzedane

FORTEPIANY „Schweighofera“, „Wirtha“ oraz angielski — prawdziwie kupujący nabędzie bardzo korzystnie, Sklepiarski, Lwów, Kopernika 26. 25006

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 30 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr., kupieckie po 10 groszy.

MOTOCYKLE NOWE używane, wszelkie części, najtaniej „AUTOSPORT“ Lwów, Słowackiego 2. 1135

UBRANIA robocze. dla uczniów szkół techn., mundury studenckie, przepisowe. Przysp. Wojsk., harcerskie, kombinezony, wiatrówki, najtańsze źródło i wytwórnia „PALLIUM“, Lwów, pl. Hetmańska 22, obok Muzeum. 1136

PARCELE budowlane, okolica Szkoły Przemysłowej do sprzedania. — Listy Kurjer „Własny dom“. 24994

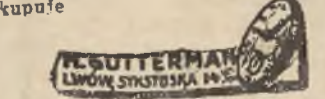
Najlepsze najtańsze **OBUIWIE**

poleca najstarsza firma katolicka **L. T. SKRZYPEK** Lwów, Halicka 4, tel. 244-70. Specjalność: Obuwie szkolne. 1153

PERSKIE DYWANY pierwszorzędne oraz kilka antyków likwiduje. Telefon 248-42 24970

złoto, srebro, perły, diamanty, złote zęby, oraz kartki zastawnicze kupuje

WYGODNE MESZTY płócienne poleca i wykonuje wytwórnia „BIS“. Lwów, Halicka 5 mezanin. 716

SPRZEDAM pianino, sypialnię — różne rzeczy. ul. Nowy Świat 3. parter. 24944

WÓZKI DZIECIENNE ŁÓŻNA METALOWI TAPCZANY POLECA NAJTANIEJ **WÓŁKOWYSKI** KOPERNIKA 5 — Tel. 295-92

Magazyn Papieru. **SCHEX I STENZEL** Lwów, Sykstuska 2, tel. 34-39 poleca Papiery i przybory techniczne. 102

Koszule 975 męskie od zł. 395 do 10*50 poleca zaiteiniej **Zaleski** Lwów, Boimów 4

Fortepiany pianina światowych wytwórni na składzie **W. Marecki** Lwów, Batorego 7 1891

